

Robert Konečný (1906–1981)

Prof. PhDr. Robert Konečný, CSc., se narodil před 110 lety. Patří k reprezentantům brněnské psychologické školy. Rozsah jeho činnosti je mnohem širší. Samostatného zpracování si zaslouží zejména Konečného rozsáhlá literární činnost (Chudobky, Spáč pod plamenem, Písně z cely ad.). Jako student psychologie byl prvním spolupracovníkem prof. Mihajla Rostohara, a jak se říkalo, byl Rostoharův asistent-volontér. Pak jako mladý gymnaziální profesor vedl Studentskou poradnu a pracoval ve Společnosti pro výzkum dítěte (1927–1934). Pozoruhodný byl Konečného překlad knihy Richarda Müllera-Freienfelse, vydaný s názvem *Psychologie přítomnosti* (1937), doplněný obsáhlým kritickým komentářem k současné psychologii v českých zemích. Na začátku nacistické okupace 1939 byl Robert Konečný jako člen odbojové skupiny Obrana národa zatčen a po celou okupaci vězněn. Po válce se nejprve habilitoval na základě filozofické práce věnované Vladimíru Hoppovi. Na přání prof. Tvrdého přihlásil přednášky z logiky a noetiky. Kromě četných literárních prací vykonal mnoho přednášek věnovaných otázkám výchovy, manželství a životospřávy, zpracoval témata pro rozhlas, pro Lidové noviny ad. Program výuky psychologie pro střední školy, který zpracoval

ve volitelném předmětu, byl pro začínající studenty neobvyklým a oblíbeným předmětem. Postupně se Robert Konečný stále více věnoval okruhu teoretických témat, jako analýza kolektivní činnosti, pojetí subjektu jako ustavičného více či méně intenzivního napětí mezi subjektem reálným a subjektem „mezním“ ad. Na své literární zaměření navazoval psychologickou analýzou snů Julia Zeyera. V letech 1948–1950 zažil znovu nepřítel komunistického establishmentu. Po nuceném odchodu z fakulty vytvořil v Psychiatrické léčebně v Brně neformální školicí pracoviště. Reprezentoval klinickou psychologii také jako člen poradního sboru ministerstva zdravotnictví. Spolu s M. Bouchalem se podílel na učebnici *Psychologie v lékařství*. Stal se v celostátním rozsahu průkopníkem klinické psychologie a psychoterapie. Jako mistr slova byl vynalézavý v psychologické terminologii. V období Pražského jara 1968–1970 se vrátil na filozofickou fakultu jako profesor a vedoucí katedry psychologie a vnesl do života katedry nový styl práce a lidských vztahů. Avšak vyhrocení politické situace v období tzv. normalizace vedlo Konečného během roku 1970 k odchodu z katedry. Vrátil se do Psychologické laboratoře, kde působil jako zástupce vedoucího a spolupracovník prof. Chmelaře až do konce života. Jako vědecký pracovník se v ČSAV věnoval ponejvíce otázkám psychologie osobnosti. Jeho specifickým bylo srovnávací analýza poruchové a neporuchové činnosti. Nebylo mu již dopřáno, aby dílčí výsledky svých výzkumů monograficky zpracoval.

Josef Švancara